1884. XVI. évfolyam. 105. szám. Szerda, május 28.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre . . . . 10 frt — kr,
Fél évre . . . . 5 „ — „
Negyed évre . . . 2 „ 50 „

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény főpiacz, Vecsey-ház földszint, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivatalok utján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.
Megjelen naponkint, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési dij:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmü s többszöri hirdetések alku szerint a legolcsóbb árért vétetnek fel. Bélyegdij minden külön beigtatásért 30 kr.

„Nyilttér“-ben megjelenő közlemény minden petit sora 20 kr.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHERMAN H. közv. irodájában is.

Név nélkül vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adatnak.

EGYHÁZKERÜLETI NAGYKÖNYVTÁR DEBRECEN

Javit-é az iparosok helyzetén az uj ipartörvény?

I.

(r. e.) Most, hogyaz országgyülési képv. választások megindultak, a kormánypárthoz tartozó képviselők és képviselőjelöltek beszámoló és programmbeszédeikben kiváló előszeretettel emlitik fel, hogy az uj ipartörvény megalkotása által mily nagy mérvben igyekezett a kormány az iparosok helyzetén segiteni és hogy az uj ipartörvénynyel egyidejüleg életbeléptetendő ujitások az iparos osztály régen kifejezett óhajának teljesen megfelelnek.

Ez a legujabb lovagló paripa, melylyel a választó képességgel biró iparosokat a kormány táborába terelni szándékoznak. Nézzük tehát, hogy mennyiben felel meg a valóságnak az állitás és egyidejüleg szállitsuk le a maga valódi értékükre a nagyhangu enuntiátiókat, melyek a korteskedések zajában itt-ott elhangzanak s melyek legalább kevés időre az iparosok tévutra vezetésére alkalmasak.

Az iparosok, azon szédelgésekkel szemben, melyek a korlátlan szabad ipar következtében hazánkban felburjánoztak, nem voltak képesek czélra vezető védelmi állást elfoglalni és egy évtizednél több időn át türni voltak kénytelenek a nyomasztó helyzetet, melyet az 1872-iki ipartörvény reájuk zuditott. A külföldi gyári termelvényeknek tömeges behozatala és piaczra bocsátása óriási mérvben érezhető volt s elő idézője lett főleg a kézmüipari forgalom legszükebb korlátokba szoritásának.

A hány különben jó munkára képes, de mestersége után többé megélni nem tudó iparos foglalkozását abban hagyni volt kénytelen, ugyan annyi, sőt még annál több kontár keletkezett, kik rontották a magyar ipar eddigi jó hirnevét és előidézték a szembeötlő hanyatlást, melyet e téren oly feltünően tapasztalni lehetett.

Az iparos osztály tehát meginditotta a mozgalmat s országszerte rendezett gyülekezésekben adott kifejezést ellenszenvének mindazon intézkedések iránt, melyek jól lehet törvényben gyökerezők és igy törvényesek voltak, de tulajdonképeni akadályára szolgáltak a hazai ipar fellendülésének. És a kormánykörökben csakhamar belátták a tévedést, azonban az elkövetett hibát, daczára az iparosok folytonos feljajdulásainak, helyrehozni és jóvá tenni tizenkét hosszu éven át sem igyekeztek, sőt hagyták egy tekintélyes néposztály nagyrészét a tönkremenés örvényébe jutni és egy általános lábrakapott szédelgésnek áldozatul esni.

Tizenkét évi vajudás után végre elhatározta magát a »jó akaratu kormány,« hogy módositsa az ipartörvényt. Azonban, hogy magában véve e s z á n d é k n a k is valami hasznát lássa a kormány, kiadatott a jelszó három évvel előzőleg a hiveknek, hogy az iparosok csak ugy számithatnak kivánalmaik teljesitésére, ha a választásoknál a kormánypártot támogatják szavazataikkal. A kik vissza képesek gondolni az utólsó képviselőválasztásokra, azok emlékezni fognak, mily hatalmas kortes-eszköz volt ez a szabadelvüpárti jelöltek kezében, hogy tudniillik a kormány az iparosok óhaját teljesiteni »szándékozik«, annálfogva minden programmbeszédében ott volt a fenyegetés: »ti iparos választók, érdeketekben áll, hogy a kormánypártot támogassátok« stb. stb.

És mi történt?

Az ipartörvény módosittatott; módosittatott, nem az iparosok kivánságainak értelmében; módosittatott ugy, hogy a változtatások és ujitások által az iparosok helyzetén javitva egyáltalában nem lesz; módosittatott ugy, hogy a tarthatatlan helyzet talán még bonyolultabbá lesz.

És azon igen csekély, általunk és a függetlenségi képviselők által is örömmel fogadott s az iparosoknak valóban javára szolgáló törvénybe foglalt intézkedések kivételével, egész határozottan el lehet mondani, hogy az iparosok kivánságai, ugy a mint azok az 1879-ik évi országos kongresszuson formuláztattak: teljesen figyelmen kivül hagyattak.

Igy mondtak igazat azok, a kik h á r o m é v e l ő t t a szükségelt szavazatokért a kormány jóindulatu támogatását igérték oda az iparosoknak; és igy nem mondanak igazat azon kormánypárti volt honatyák m a, midőn a tények bizonysága ellenében állitani merészek, hogy az iparosok óhajai teljesitve lettek.

Választási mozgalmak.

A n a g y v á r a d i 48-as f ü g g e t l e n s é g i p á r t közgyülése vasárnap több százra menő függetlenségi párti polgár jelenlétében tartatott meg. Pártelnök Kunyhósi János a gyülést megnyitván, a párt választmánya határozatából kiküldött küldöttségnek azon eljárását, mely szerint Eötvös Károly fővárosi ügyvéd a neki felajánlott képviselő jelöltséget elfogadta, tudomásul vétel s illetőleg a pártgyülés általi kijelölés elhatározása végett bejelenté. Kunyhósi János elnök, utána Lukács Gyula, majd Keledi József alelnök és Fehér Károly a küldöttség egyik tagja, ezután Vass Károly és Elidesz Venczel póttagok beszéltek, mindannyian többször megszakitott lelkes éljenzések között, minek folytán a népes közgyülés Eötvös Károlyt, a nagyváradi 48-as függetlenségi párt orsz. képviselőjelöltjeül egy értelemmel kikiáltotta és zászlóját a párt helyiségére azonnal kitüzte.

*

A mérsékelt ellenzék Sopronban megalakult s jelöltül báró K a a s Ivort léptette fel.

*

D o b r á n s z k y Péter ismeretes esete folytán a gyergyószentmiklósi kerületben visszalépett a jelöltségtől. Helyette É l t e s Károlyt léptették fel.

*

A sziget-szent-miklósi kerületben a választók nagy többsége sorakozik dr. H a l á s z Géza függetlenségi párti jelölt mellett.

*

A n.-vásonyi kerületben G y ö r f f y Géza függetlenségi jelölt oly erősen áll, hogy a kormánypártnak semmi reménye sincs a győzelemre.

*

A nyiregyházi kerületben két függetlenségi jelölt van: Vidliczkay József és Szalay Károly. Mindkettő az ünnepek alatt tartja programmbeszédét.

*

Nagy-Kőrösön F a r k a s Eleket léptették fel jelöltül.

= **A franczia alkotmány-revizió** tárgyában a kamara elé terjesztett törvényjavaslat szószerinti szövegében előttünk fekszik. A következőkben ismertetjük főbb rendelkezéseit.

Határozza el a kongressus, hogy az alkotmány-revizió semmi esetre nem terjedhet ki a kormányzatnak köztársasági formájára. A szenátorok választási módja kettős változás alá esik a revizionális javaslat szerint, és pedig az élethossziglani szenátoroknak a szenátus által való választása mellőztetvén, a szenátori mandátum időtartama kilencz évben állapittatik meg, továbbá szaporittatik azon municzipális tanácsosok száma, kik a departement szenátorait választják, fentartatik végül a szenátus, mint az egész országot képviselő egységes testület általi választás is, természetesen csak kilencz éves mandátumot nyervén az ily módon választandó szenátorok. — Nem kevésbbé fontos rendelkezése a revizionális javaslatnak az, mely szerint, hogy ha a képviselőház valamely összeget két izben törül az állami költsrgvetésből, nincs joga a szenátusnak többé visszaállitani azt.

A revizionális javaslat utolsó rendelkezése a nyilvános imákra vonatkozik s egyszerü hatályon kivül helyezését czélozza az 1875. alkotmánytörvény illető szakaszának.

A törvényjavaslat, melyben az alkotmány-revizió körét és tárgyait jelölte meg a kormány, szószerinti szövegében igy hangzik:

Egyetlen czikkely: Az 1875. február 25-ki alkotmány-törvény 8-ik §-a értelmében s a köztársaság elnökének felhivására kijelenti a képviselők kamrája, hogy helye van a reviziónak.

1. Az 1875. febr. 25-ki alkotmány-törvény 8-ik, a közhatalmak szervezésére vonatkozó czikkelyénél;

2. az 1875. február 24-iki alkotmánytörvénynek 7-ik, a szenátus szervezésére vonatkozó czikkelyénél;

3. ugyanazon törvény 8-ik czikkelyénél és

4. az 1875. jul. 16-iki alkotmány-törvény 3-ik, a közimákra vonatkozó czikkelyénél.

A kormánypárt eszközei.

Nem tapintatlan sakkhuzást csinált a kormány a maga javára akkor, mikor az országgyülés berekesztése után a választásokra oly kurta időt hagyott; épen oly kurta időt, amennyit a törvény megenged.

Ezen idő kevés arra, hogy kerületek hódoljanak meg az ellenzék kapaczitácziói előtt, ha már előzőleg meg nem adták magukat, de épen elegendő arra, hogy a kormánypárt eszközei által még az ingadozók is megtartassanak.

Nem mutatunk mi fel vesztegetéseket, mint kormánypárti eszközöket, hiszen ilyenek alkalmazását tiltja a törvény, a törvényt pedig első sorban a kormánynak kell megtartania, hogy azután megtartathassa az ország lakosai által, hanem rámutatunk azon müködésre, melyet Hont vármegyében és sok más helyen alkalmazásba vesznek a kormány közegei és a megyének szabadon választott tisztviselői.

Saját beléletünkből tudunk példára hivatkozni, amikor Biharmegye egyik szolgabirája azért, mert egy falusi földmivelő embernél összejöttek az elvtársak tanakodni a választások felett, a beszélgetésre helyet adó gazdát az ugynevezett gyülés be nem jelentése miatt egy száz frtig büntette meg s e drákói szigoruságu büntetést még a belügyminiszter is helyben hagyta.

Tudunk esetet, mikor a nem választó polgárt csak azért, mert az ellenzéki képviselőjelölt nevét éltette, a járásbiró elcsukatta azt vetvén okul, hogy nem szabad lármáznia, mert nem választó.

Tudunk esetet, mikor a kir. ügyész inditványára ártatlanokat zárattak le és tartottak fogva olyan tényekért, miket azok el nem követtek.

Ilyenek a kormánypárt választási eszközei ott, hol a hatalomnak egészen birtokában vannak.

Ilyenek az eszközök Hontmegyében is.

Az itt elsorolt esetek fellázitják az ember vérét, hát még azok ott Hontvármegyében, feltéve, hogyha csak tizedrészben igazak is.

A kormánypártja eszközeinek megfékezésére nem tesz semmit, még az országgyülésben is védelmezte azt, hogy a megye székvárosában a megyeháza kortestanyává alakittatott.

Megdöbbenéssel vesz tudomást a Nemzet, a kormány félhivatalos közlönye, arról, hogy a hontvármegyei ellenzék a hallatlan brutalitás miatt panaszra megy a királyhoz, bevádolja előtte a kormány közegeit, kik a szabad meggyőződés kinyilatkoztatásának ellenségeivé lettek.

Megdöbbenéssel veszi tudomásul, mert ebben azt látja, hogy a korteskedések eszközeit a királynak tudomásra akarják juttatni és ez által a választási aktusba bevonnák magát a királyt is.

A kormány tudta és ismerte közegeinek korteseszközeit, de elnézte azokat sőt hallgatásával bátoritotta azok forgatóit, nemcsak hanem helyeslésének nyilt kifejezésével büntetlenségéről biztositotta mindnyájokat.

Hát ezen eszköz, ezen mód, ezen eljárás megbünteti magamagát.

A mi népünk annyira monarchikus érzelmü, hogy minden bajainak legfőbb orvoslóját a király személyében véli feltalálhatni.

Mikor panasza van a kormány közegei ellen, kimeriti a kérvényezés minden nemét és hogyha orvoslást nem talál, akkor megyen a királyhoz, hogy elpanaszolja, megmutassa, feltárja sebeit; a királyt tartja mindenek urának, és hogyha itt sem lel támogatás, akkor vesz magának elégtételt a maga módja szerint.

Nem lehet, nem szabad mentségül felhozni azt, hogy a választási időszakban a törvényes alapon álló és a fenálló társadalmi rend megbontására nem törekvő pártok az állami életet akarják megtámadni, a meggyőződés szabadon nyilvánithatása az állami élet legfőbb biztositéka, de a brutiális nem tartozik az állami élet tényezői közzé, habár azt a kormány közegei a legnagyobb mértékben alkalmazzák is.

A hont megyei ellenzék jogával él, mikor kihallgatást kér a király trónja előtt. Jogával él azért, mert az orsszággyülésen nyiltan tárta fel sérelmeit, a nyert válasz és felvilágositás azonban, mely a bársonyszékekből jött, nem oszlatta el a megtámadásokat, sőt feltámasztotta és megerősitette azokat, holott az okozott sérelmeket keltett volna orvosolnia.

Bizalom a koronához! — az ősi jogok követelése! a brutalitás elnyomatása! — ezek azon eszközök, mikkel ez ellenzék győzhet, csak mérsékelten viselje magát szemben a kormány közegeivel.

KARCZOLATOK.

(2 × 2 = 4. — 30.000,000. — 7. — 444. —)

A számtan szerint kétszer kettő mindig négy.

A poéta szerint kétszer kettő mindig vagy három, vagy öt.

A magyar politikusnak azonban mindig annyi, a mennyinek Bécsben számitják ki.

*

Jókai Mór akkorra jósolja a magyar függetlenségi eszme megvalósulását, mikor a magyarság felszaporodik harmincz millióra.

Csakhogy nem olyan szapora faj ám a magyar!

. . . Vagy tán e végből kellene a zsidóságot assimilálnunk?

*

Ha a szentirás lapjait forgatjuk, számtalanszor találkozunk a „7“-es számmal. Mindjárt a teremtés vele kezdődik. Hat nap teremté Isten a mennyet és a földet a 7-en megnyugvék, 7 évig szolgált Jákob a szép Ráchelért. H e t e n vannak a magyar miniszterek. (N. b. K e m é ny nem megy egy emberszámba, honv. miniszter nincs.) Bilha szolgáló leánya 7 lelket szült neki, Pharaó 7 kövér és 7 sovány tehénről, 7 teli s 7 üres kalászról álmodott. Noé 7 pár madarat vett be bárkájába, h e t e n voltak a hires svábok. Salamon templomának épitése 7 évig tartott, 7 unokája volt az istenfélő Tóbiásnak. Dániel 7 oroszlán közzé dobatott. Szent János jelenésében 7 csillagról, 7 pecsétes könyvről, 7 szarvu bárányról, 7 szemről, 7 angyalról, 7 trombitáról és 7 fejü állatról tesz emlitést. — H é t millióval fog többe kerülni az ország-háza, mint a menynyire előirányozták s a h e t e d i k menyországból potytyan le a választások után Tisza Kálmán.

Ki ne hallott voina a világ 7 csodáiról? N y o l c z a d i k csoda most már a magyar n e m z e t t ü r e l m e. A lirán 7 hur volt, 7 vitéz vivott Theba előtt, e városnak 7 kapuja volt, Görögországnak pedig 7 bölcse. Homér születése helyeért 7 város vetélkedett, a Nilus a tengerbe 7 torkolaton szakad, 7 halmon emelkedik az egykori világváros, a hatalmas Róma. Az égen h é t csillagzat tündököl, a szivárványnak 7 szine van, a német császárt ezelőtt 7 választó fejedelem választá, a 7 éves háboru szerzett Porosz Frigyesnek halhatatlan nevet, 7 tragédiát birunk Sophoklestől. A hunok 7 vezér alatt jöttek az országba, a magyarok szintén 7 alatt, 7 esküvék hüséget Árpádnak és 7—7 ember alakitotta meg a függetlenségi pártot Debreczenben és az országgyülésen. Erdély czimerében 7 vár látható. A római kath. egyházban 7 szentség van. A böjt 7 hétig tart farsang után. A magyar 77-ik apját is lehordja annak, a ki nem szavaz vele kétszer-háromszor h é t nap mulva és t i z s z e r h é t-k e d i k, az az h e t v e n k e d i k a mameluk sereg, a sok zagyva programmbeszéd pedig összezavar h e t e t-havat

A ki még többet tud a **7**-es számomról, tanulunk tőle!

*

Most látom csak, hogy ezen cikkünkben csupa számokkal foglalkozunk. Próbáljuk már előre most összeállitani a jövő választások eredményének számarányait a **444** kerületben.

Először is **kormánypárti** szempontból:

Kormp. 394.
Mers. ell. 3.
Függ. 3,

Mérsékelt ellenzéki szempontból:

Kormp. 120.
Mérs. ell. 240
Függ. 40.

Függetlenségi szempontból:

Kormp. 160.
Mérs. ell. 120.
Függ. 120.

Vegyesekre (nemzetiségi, pártonkivüli sat.) mindenütt hagytunk 20—30 helyet, az antiszemitáknak pedig **20**-at. Majd meglátjuk, melyik lesz az igazi!

Gili Balázs.

VIDÉK.

Hadház, máj. 28-án.

T. szerk. ur!

F. h. 25-én, vasárnap délelőtt tartotta itt Ónody Géza képviselőnk választói előtt beszámoló beszédjét, mely igen nagy hatást keltett a hallgatók keblében. Hogy milyen álláspontot foglalt el az országgyülésen, azt itt fejtegetni fölöslegesnek tartjuk. Tudjuk az oppositiót, mit a kormány javaslatokkal szemben tanusitott a catesteri rendszer, és az ujonnan épitendő országházra nézve sat., de ösmerjük működését a zsidó kérdésben elfoglalt álláspontjára nézve is, mi által sok polgárnak ragaszkodását s szeretetét nagymérvben megnyerte. Őszinte ragaszkodással lett közöttünk is fogadva, több izben helyben hagyásokkal s dörgő éljenekkel lett beszéde kisérve, mit végezve, itteni ügyvéd tek. Veszprémi István ur lépett elő, s a hadházi választópolgárok nevében megköszöné a volt képviselő urnak eddigi működését s ismét fölkérte a jelöltség elfogadására. E köztetszésben részesült beszéd után Ónody ur megköszönve a ragaszkodás e nyilatkozatát, elfogadta a jelöltséget

Hitünk teljes, hogy ha mindenütt Hadházhoz hasonló módon fogadtatik a t. képviselő ur, e kerületben győzelme bizonyos; olvastunk, hallottunk a szomszéd Dorog városról ellenkező véleményt, de azt csak törpe minoritásnak veszük, a jó ügynek győznie kell!

A helybeli nagy vendéglőben Ónody ur tiszteletére bankett is rendeztetett, melyben igen sok intelligens választó polgárok vettek részt. Nem hiányoztak természetesen a toasztok, melyek jelöltünkért s az ügy diadaláért elmondattak.

Délután 5 óra tájban, kiséretével együtt a szomszédos Téglásra távozott körünkből szeretett képviselőnk Szivélyes bucsuzásuk közt távozott s mi is buzgó Isten hozzádot mondva s é l j e n n e k k e l kisérve bocsájtók el őt körünkből.

Záradékául e rövid iratnak itt is hangoztatjuk, hogy Éljen Ónody Géza! **P—gy.**

A jászberényi eset.

A jászberényi esetet, gr. Apponyi Albert, parlamentünk egyik leghiválóbb tagjának bántalmazását, a kormánypárt sőt a mérsékelt ellenzék is pártunk kompromittálására használja fel. Örömmel olvastuk ezen a „P. N."-ban megjelent s jászberényi elvtársaink részőrél kiadott nyilatkozatot, melyet mi ama vádak ellenében elegendő igazolásnak találunk.

A nyilatkozat igy hangzik:

Tek. szerk. ur! Becses lapja Apponyi Albert gróf urnak f. hó 22-én Jászberényben megtartani szándolt beszámolója alkalmával előfordult zavargásokról megemlékezvén, ezeket a függetlenségi párt részéről kifolyóknak tüntette fel s azokért pártunkat megrovással illette.

A kérdéses zavargás, sajnos, megtörtént! De ezért nem a függetlenségi párt, hanem az e l ő l j á r ó s á g f e l e l ő s. N e m a n é p o k o z t a a b o t r á n y t, h a n e m a z e l ő l j á r ó s á g. A függetlenségi párt (mely nem egy törpe töredékből, miként ezt Apponyi Albert gróf ur hivei — önmagukat biztatva — feltüntetni szeretik, hanem másfél ezer férfiből állott) nem tett egyebet, mint hogy az „é l j e n a 48"-at hangoztatta, a mi pedig legkevésbbé sem tekinthető zavargásnak

Igaz, hogy az éljenzők a polgármestert s a korteskedő plébánost (kit a mult nyáron a 173 tagból álló kegyuraság — Terstyánszky Dezső adminisztrátort oktalan módon kiszoritandó — csak azért hozott harmadik figuránsnak kandidáczióba, mert u y volt meggyőződve, hogy őt a főpásztor semmi esetre sem fogja kinevezni) nem hallgatták meg, de midőn Apponyi Albert gróf ur a szószékre lépett, az éljenzés egytized rész mérvre szállott alá s a csillapodás e fokozatából következtetve, az éljenzés pár percz mulva teljesen megszünt volna.

Az előljáróságnak s az annak tagjaivá lenni akaró nehány egyének azonban, érezve pártjuk törpe voltát s tehetetlenséggel eltelt dühökben türelmi fonala ketté szakadt s előugratták az akkor már készen állott (a bevonulás után azonnal berendelt) katonaságot s a nélkül, hogy szükség lett volna rá, a függetlenségi pártiakat szétverték, legázolták s nehány főmatador kijelölése folytán számtalan 48-ast fogságra vetettek.

Apponyi Albert gróf ur pártjából senki sem fogatott el, holott egyik részeges zászlótartójuk, a piaczot seprő, piszkos és rongyos, rendesen az utczán hentergő Pikk János volt az, ki — bizonyára biztatás folytán — zásznyéllel egy 48 as polgárra ütött. Ugyancsak Apponyi Albert gróf ur pártjából való volt azon két egyén, kik a 48-as szótól, mint a bika a veres posztótól, feldühödve, pártjukat — tudva a katonaságnak nyomban bekövetkező előnyomulásáról — felhivták, hogy a 48-asokat tolják ki állásaikból, s igy ezek voltak azok, kik népüket — érdemtelenül — vezetve, a dulakodás megkezdették, s a katonaság közbevágására a jelt, illetve az okot szolgáltatták.

Végül az ő pártjukból valók voltak azok is, kik kővel dobálództak, s ezért aljasság ebbeli gyanusittatásunk, hisz a 48-as párt részéről annyian voltak jelen, hogy az ellentábort ugyszólván felfalhatták volna.

Az elősoroltak után visszautasitja tehát a jászberényi függetlenségi párt azon vádat, hogy magát Apponyi Albert gróf urnak beszámolásakor illedelmetlenül és alkotmányellenes módon viselte, s visszaháritja azt azokra, kik telhetetlen és tehetetlen dühükben nem átallottak az ultima rácziókhoz, vagyis fegyveres erőhöz folyamodni, csakhogy magunknak a további uralmat biztositsák. A f ü g g e t l e n s é g i p á r t m e g b i z á s á b ó l: dr. A l m á s y Péter, B o r s i t z k y Kálmán, V á l i n t s János, K o v á c s János.

= **A bécsi választások.** Bécs két kerületében tegnapelőtt képviselő választás volt. Egyik kerület Kuranda Ignácz halála folytán ürült meg. Ide dr. Kopp Józsefet választották meg nagy többséggel a klerikális Klostersitz ellen. A 6-ik kerületben a n t i s e m i t a jelölt is volt, ki ellen csak csekély többséggel győzött Nomber Vilmos kereskedő.

A h.-szoboszlói gazd. kiállitás.

(Saját levelezőnktől.)

H. Szoboszló, máj 28.

A szoboszlói eke-verseny és gépkiállitás megnyitásáról a következőket irják nekünk: Debreczenből hétfőn, a reggeli külön vonaton megérkeztünk Szoboszlóra, mintegy 85 gazdász, 30 földmüves tanuló s mintegy 50—60 más utazó, köztük a fő- és alispán urakkal; Szoboszlón az állomásnál zenével fogadtak bennünket s 60 fogat állt rendelkezésünkre, melyen bementünk vittek a városba, hol 2—3-ával elszállásoltak bennünket s mondhatom a legnagyobb vendégszeretettel fogadtak. Félkilenczkor a kiállitási téren Gr. Z i c h y Géza elnök mondott megnyitó beszédet, melyben felsorolta a gépek hasznát a mező gazdaságra nézve s ebből kifolyólag a gépkiállitás előnyeit, mely mintegy közvetiti a gyárosokat a gazdákkal s az ekeverseny czélszerü voltát, hol a gazdának bőséges alkalma nyilik választani a czélszerü és alkalmas ekék között stb. Innen kilencz órakor fogatokon kimentünk a versenytérre, hol sorshuzás utján kijelöltettek a parczellák és kezdetét vette a verseny, mely feloszlik: egyes, kettős, hármas ekék, kis gazdák és cselédek szántás-versenyére; minden szaknál külön 14 tagból álló biráló bizottság van megválasztva, kik az eke egyes részeire értekszámokat állapitanak meg s ebből itélnek. Versenyeznek: T a r n ó c z y egy, kettő, és hármas ekével. L á b a s s y János egy, kettő és hármas ekével. M á r t o n (Reismann) egyes ekével. P r o p p e r S. egyes, kettős, hármas ekével. G u b i c z L. egyes, kettős, hármas ekével. C l a y t o n és S c h u t t l e v o r t h hármas ekével. A kis gazdák és cselédek versenyében pár helybeli kis gazda és Gr. Z i c h y Géza béresei. A verseny eredményéről még nem szólhatok. — Délben szabad ég alatt ebéd.

Az ekeversenynél a verseny az eklézsia parlag földjén ejtetett meg, hol az egyes ekéknek 400, kettős ekéknek 800, hármas ekéknek 1200, a cselédek és kis gazdáknak 400 négyszög öl kiszántandó terület lett egyenként kijelölve, melyek sorshuzás utján osztattak szét.

A gyárosok versenyénél birálat tárgyát képezte az eke szerkezete, ára, a vons erő, munka eredmény s a munka minősége, mig a kis gazdák és cselédek versenyén főleg az illető béres munka-ügyessége jött tekintetbe.

A biráló bizottság az egyesületi elnök, gróf Zichy Géza elnöklete alatt 14 tagból álló csoportra osztotta fel és pedig külön csoport az egyes, kettős, hármas ekék és kis gazdák, cselédek versenyére. A csoportok maguk közül csoport elnököt és előadót választottak. A birálat értékszámok bejegyzése, — majd összegezése által történt.

Az erő méréseket egy 5 tagból álló bizottság végezte, közöttük két kormány küldöttel.

Este a „Bika"-szálloda tánczermében kedélyes tánczmulatság tartatott, melyben 26 pár tánczolta a négyest; a mulatság 1 óráig tartott.

27-én délelőtt 10 órakor a gazdasági egyesület közgyülése vette kezdetét a városház nagytermében, hol Gr. Zichy Géza elnök a gyülést megnyitván, ékes szavakkal mondott köszönetet az egybegyült tagoknak; majd Szücs Mihály titkár tesz jelentést a pénztár állásáról, az évi kiadásokról, s megjegyzi, hogy folyó évre még egy krajczár tagsági dij sem gyült be beszéde folyamában ajánlja, hogy az egylet tanulmányi szempontból a debreczeni kir. gazd. tanintézet pallagi gazdaságába esz közöljön egy kirándulást; mely pártolólag elfogadtatott.

Elnök: megelégedését fejezi ki a titkári eljárások fölött köszönetet szavaz, mit éljenzéssel fogadnak.

Titkár felolvasta az ekeversenyben kitüntettek neveit, mely szerint az erőmérések számbavételével is:

A h á r m a s e k é k n é l:

Az első dija', (aranyokl.) nyerte Tarnóczy Gusztáv Schlich-féle 1 sz. ekéjével,

második dijat (ezüst oklevél) Tarnóczy Gusztáv Schlich-féle 2 sz. ekéjével,

harmadik dijat (bronz oklevél) Lábassy Dezső.

Versenyzők voltak még itt Propper, Gubicz, Clayton és Schuttleworth.

A k e t t ő s e k é k n é l;

első dijal, (aranyoklevél) nyerte Clayton és Schuttleworth

2-ik dijat (ezüst oklevél) nyerte Lábassy J.

3ik dijat (bronz oklevél) nyerte Tarnóczy Gusztáv Sclick-féle ekével.

Versenyzők voltak még itt Popper, Gubicz.

A z e g y e s e k é k v e r s e n y é n é l:

1-ső dijal (arany oklevél) nyerte Lábassy János

2-ik dijat (ezüst oklevél) nyerte Tarnóczy Gusztáo Schlick-féle ekével.

3-ik dijat (bronz oklevél) nyerte Propper Samu.

Versenyzők voltak még itt Márton Gábor Gubicz.

A k i s g a z d á k v e r s e n y é n é l.

1-ső dijat (3 drb arany) nyerte Nagy Károly szoboszlai.

2-ik dijat (2 drb arany) nyerte Soos Ferencz szoboszlói.

3-ik dijat (2 drb arany) nyerte Ulrich János szoboszlói.

C s e l é d e k v e r s e n y é n é l.

1-ső dijat (3 drb arany) nyerte el Nagy József.

2-ik dijat (2 drb arany) nyerte Bujdosó Mihály.

3 ik dijat (1 drb arany) nyerte Széchy Sándor.

A **gépkiállitás** és vásárban képviselve voltak a következő gyárak: Clayton és Schuttleworki, Havas Mihály és társa (Nyitra), Reisenkán (Prága) Schlik féle részvénytárs. (Budapest) Muráth és társa (Budapest), Tarnóczy Gusztáv (Budapest), Grossmann és Rausenbach (Budapest), Bauer és társa (Debreczen), Fehér Miklós (Budapest), Borsányi (Debreczen), Fleischer és társa (Kassa), Khüne Ede (Budapest), Lábassy János (Török-Sz. Miklós) Márton Géza ügynök (Tisza-Füredről.)

Volt **pedig** kiállitva locomobil, gőz járgányos és kézi cséplő gépek; szoros és szorva vetők; rosták, szecskavágók, répavágók, konkolyazók nagy választékban; ekék, talyigák, boronák, lókapák, töltögetők, extirpátorok, széna gereblyék, csővestengeri, árpadarálók, trágyalé szivatyu, fecskendő, szőlőzuzó, borzajtó, dohányvágó, kávédaraló stb.

Végre kiállitott még Rosonthal Alfréd tenyészkosokat, és pedig látható volt ott Suffolk Dorvus, Cotwolds, Jordshire Dorvus, Otfordshire Dorvus, Hampthire Dorvus, Ramboniletsek.

A kiállitás nagyon érdekes volt, látni lehetett ott a legjobb anyagból szép munkával kiállitott gépeket, melyek legtöbbje a czelszerüségnek nagyon megfelel, s bizonyára sokat vesztett a ki gépet akarván venni, azt nem itt tettd, mert nemcsak hogy jutányosabb áron juthatott volna hozzá legalább is a szállitási költssgekkel, hanem, mert itt oly gonddal kiállitott gépek voltak, melyek a gyárban nem mindig találhatók fel.

A gépek közül igen sok el is kelt.

Délután egy gazdász bizottság volt a polgármester urhoz megköszönni szives vendégszeretetüket, majd este 7 órakor élénk buesuzások között indult ki a külön vonat az állomásról, hol még a jelenlevőknek Szücs Mihály ur néhány vidám szöval mondott köszönetet.

Helyi hirek.

* **Közgyülést** tartott ma délelőtt a megye és a város; mindkettőnek egyetlen tárgyát az 1884—1887-iki országgyülésre való királyi meghivó felolvasása képezte. A leirat tudomásul vétetvén, az ez irányban szükséges intézkedések megtétetnek. — A városi és megyei köz-

---

A »DEBRECZEN« TARCZÁJA.

A házasságról.

(Levél egy hölgytől egy hölgynek.)

Szerelem „után" házasságról irni fogja ön csodálkozva kiáltani fel szép nagysád, — micsoda rendje ez a dolognak?! — Ilyen következetesség még egy tárczairónak sem engedhető meg, folytatja Kegyed drákói szigorával. Ezer bocsánat bájos nagysám, de higyje el — esedezem, nem magamtól jöttem e hóbortos gondolatra, a Kegyed szép nemének egyik előttem ismeretlen virága inditott engem a botor lépésre, hogy „szerelem" után „házasságról" irjak. A „szerelemről" e lapok hasábján megjelent igénytelen czikkem után ugyanis gyöngéd kezektől irt és kedves ortografiai hibáktól hemzsegő rózsaszinü levelet kaptam, mely olyan bájos közvetlenséggel és annyira világos őszinteséggel van irva, hogy nem állhatok ellent vágyamnak azt Nagysáddal megismertetni. A levél szóról szóra igy hangzik:

„Tisztelt uram! Olvastam e lapokban utolsó levelét a szerelemről és bizvást mondhatom — kérem, ne sértse Önt őszinteségem! — Önnek érveléseibe egy cseppet sem lettem szerelmes. Ezt azért tartottam szükségesnek előre bocsátani, nehogy soraim t. uraságod előtt beszámithatlanoknak tünjenek föl, miután tudvalévő tény, hogy (nem czitálok . . .) a szerelemben elkövetett dolgok beszámithatlanok.

Tehát jó Uram, én hiszek a szerelemben! Hiszem, hogy kincs — mint Ön irja, hiszem hogy világosság, meg is esküdném rá, hogy sötét verem, sőt nőlétemre azért is megverekedném, hogy a szerelem az ember áprilise; de már abban épenséggel nem értek egyet a szerelem igazléte mellett sikra szálló derék urammal, hogy Ön egyedül csak a szerelemre helyezi valódi boldogság egyedüli alapkövét.

Nem Uram! A kor, melyben élünk, sokkal reálisabb, sokkal anyagibb gondolkozásmódu, mintsem hogy a végboldogság — ugy hiszem nem csalódom ha a házasságot tartom ennek — ily eszményi uton lenne elérhető. Uram én kezemet szivemre szoritva merem esküdni, hogy a mostani korban száz házasodó férfiu közt nem akad egyis aki szerelmes! Vannak férfiak kik szerelmesek, de házasodni nem akarnak; viszont van ezer olyan, ki házasodni akar, bár egy cseppet sem szerelmes; de legtöbbje az Ön elvtársainak jó uram, szerelmes is, házasodni is akar — de nem házasodik, mert abban is anyagi érdek — társadalmunk e korszerü molochja — gátolja meg. Nem pro domo beszélek, de mégis . . . . . haragszom Önökre!

Ha a leány szegény, ugy már bizonyosan legmélyebb sajnálatunkra méltó, de sorsa fölött mindaddig ne essünk kétségbe mig .. szerelmessé nem lesz, de ha már az ő szivecskéjét is megsebezte és „szegény" lelkét is hálóba sodorta ördöngös Ámor: vajmi ritkán akad g a z d a g halász, aki szegényt kibontaná a makrancs hálóból.

Ha pedig gazdag a leány, ugyan kérem, mondja meg, mi szüksége a szerelemre? Ki kérdi a gazdag leánytól, hogy szeret-e? Tarka seregben rajongják körül azok a „nemes"-ségükről hirdetett és hirhedett ifjak; bohócz módra hizelegnek ostoba szeszélyeinek, szolgamódra hajlanak meg akarata előtt; és mint fogadott bérenczek tapsolnak velőtlen élczeinek. Egy szép reggelen aztán — mikor már Verebélyi gróf urat már torkig szoritja kérlelhetlen hitelezője — azt a hymenhirt olvashatjuk, hogy O. M. szellemdus, müvelt, kedves és egyik legszebb virágával a fővárosi hölgykoszorunak Verebélyi Jenő ur tegnap délben jegyet váltott. Lapjaik megkivánják frigyükre a tartós boldogságot, de kérdem meg lesz-e az ilyen előzmények után?

Nem irok tovább. Ingerült vagyok. De azért távolról se higyje Ön tisztelt Uram, hogy már mindent elmondtam. Csak röviden akartam kifejteni, hogy sem a férfiban sem a nőben legkevésbbé pedig a szerelemben, de a kor áramlatában rejlik valódi oka a boldog (vagy talán helyesebben boldogtalan) házasságnak."

„Változzék meg a kor, és mi megváltozunk abban!"

Aláirva

Egy vén leány.

*

Nemde szép asszonyom, az én levelező szépem érvelése nem is olyan egészen absurd! A bizalmas modor, az őszinte hang, a pikáns okoskodás rokonszenvet kölcsönöznek ama sorok irójának. Nagyon is igaza van, „a sok boldogtalan házasságnak létoka korunk anyagi áramlatában fekszik." De kik vagy mik okozzák ezen áramlatot? Kegyed becses engedelmét bájos nagysám már előre is megnyerve tartom arra, hogy e tárgyról kissé hosszabban értekezünk, de kiérdemelni vélem azt, ismeretlen levelezőmtől is, azon kornak ugyanis, melybe annak aláirása őt sorolni engedi egyik legerényesebb sajátja . . . . türelem.

A mily igaz, hogy a leányok végczélja csakugyan a boldog házasság, éppen olyan helyesen jegyzi meg ismeretlen levelezőm, hogy korunk áramlata nagyon is anyagi jellegü. — Házasulandó ifjaink a szépséget „azonnal" a fénylő szemeket „gyémánttal" a menyasszonyt pedig pénzzel párosulva szeretik látni. Ez elvitázhatlan. De hát lépjünk mi is az okot nyomozó térre, és keressük mi oka ifjaink e prózai hajlamának!

*

Bizonyára sokszor ment már nagysád is végig legszebb u t c z á n k sürün látogatott aszfaltján, s bizonyára már többször kergetett nemes arczába a sötét bosszuság avagy a sárga irigység piros vért, mikor azt a roppant fényüzést tapasztalta nagysád, melyet hölgyeink kifejtenek. Nem a nagyon jómóduak ellen szólok itt, kiket ez anyagilag nem tesz tönkre, de szólok azon nőink ellen kiknek a szerfölötti pompáját anyagi és társadalmi helyzetük meg nem engedik; a család otthon éhezik, a becsületben megöszült családfő a bukás szégyenének küszöbén lelketlen uzsorások kapzsi körmei közé kerülhet, hogy azután végleg elbukjék a a szegyen örvényében, de a család „külső" becsületét — igy nevezik ők azt — fenn kell tartani, fenn mert mit szólna a szatócsék Vilmája, ha a leányok nem a legujabb divatu téli kalapban mennének sétára; sőt még a házukat látogatásával szerencséltető Ervin — ki mellesleg mondassék reménybeli p. ü. miniszteri fogalmazó, is restelne velük végig menni a Piacz-utczán ha tavali téli bundájukat viselnék most is! A másnak való dolgozást gyakran nem restségből kerülik, de mert megtudhatná azt a házban lakó tanácsosné és elhiresztelné azt az egész városban . . . .

Sőt azt is megengedem és tudom is, hogy vannak leányok kik szerényen dolgozva élvezhetnék is szorgalmuk gyümölcsét ha el nem nyelné azt tökéletesen a divatárusné számlája. Tisztelet és boldog házasság a kivételeknek!

Nagyon helyesen érvelt az én bájos ismeretlenem ügyesen szerkesztett dilemmájával, párhuzamba állitván a szegény és gazdag leányt házasulandó ifjainkkal. De engedje meg ő viszont nekem, hogy házasulandó szegény és gazdag ifjainkat hasonlitsam össze leányainkkal. Itt bizonyára idegenen hangzik Szépségednek, hogy „leányaink" elé nem tettem a „házasulandó" jelszót, de már szerény irályi modoromnak szigoru szabálya az; hogy mindenfelé fölösleges epithetont kerülök, mert magamrészéről minden leányt házasuladónak bátorkodom tartani. És e tekintetben sem akarván az udvariasság határát tullépni levelezőm „vén" leánysságával szemben bátor vagyok a legelőzékenyebben t e n n i k i v é t e l t . . . .

Tehát az én érvem körülbelül ilyenkép

ponti választmány ennek alapján holnap gyülést tartand s ki fogja tüzni a képviselő választások határnapját. A gyülések elején főispán ur inditványára Mária Anna halála alkalmából részvét fejeztetett ki és feliratok intéztetnek belügyminiszterium utján.

* **Beszámoló.** Körösi Sándor ur, városunk 3 ik kerületének orsz. képviselője jun. 2-án, pünköst hétfőjén tartja beszámolóját a városház udvarán.

* **Megérkezés.** Darvasy Endre kir. tanácsos és uj pénzügyigazgatónk, tegnap bucsuzott el a vezetése alatt állott hivatalok tisztviselőitől. A jó indulatu humánus és művelt tisztviselőit Nagyvárad közönségének minden rétegéből rokonszenv kiseri debreczeni utjára. Családja ma költözik be végleg városunkba. Sok szerencsét kivánnak a váradiak a hozzánk jövő uj tisztviselőnek s mi is a legőszintébben üdvözöljük őt mint varosunk állandó lakóját.

* **Az ágost. hitv. evang.** lelkészi hivatal és Materny Lajos lelkész lakása holnaptól kezdve czegléd-utczán a Némethi Sándor-féle 2567. számu házban (az udvari keresztépületben) van.

* **A törvényszéki teremből.** Gencsy Imre és Szücs Sámuel cselédek gazdájuk kamarájából másfél vékányi kenyernek valót kivittek, állitólag azért, hogy a lovak elé vessek abrak gyanánt. De a gazda észrevette a tettet, s cselédeit feljelentette. — Gencsy Imre kilencz havi, Szücs Sámuel pedig 6 havi börtönre itéltettek a helybeli kir. törvényszék által. — Sokkal szerencsésebben járt ezeknél Nyiri Lajos nevü tolvaj suhancz, ki többnemü lopást követett el; de gazdája élt jogával, mely szerint a büntetést nem kivánja s igy a tettes azabadon bocsáttatott. — Egy harmadik bünügy is tárgyaltatott ma. Róz József p.-ladányi lakos ugyanis egy bárándi nő ellen erőszakoskodást követett el ezért egy évi börtönre itéltetett.

* **A jogász kör** alapszabályai, melyek megerősités czéljából a miniszteriumhoz fel lettek terjesztve, onnan pótlás végett visszaérkeztek.

* **Az iparoskör** 1884. évi junius hó 8 án vasárnap a városi nagyerdőben a „lövölde" előtti téren e czélból felállitott sátor helyiségben zártkörü tánczvigalmat rendez, belépti dij személyenként 1 o. é. frt. Jegyek e meghivó előmutatása mellett előre válthatók Mayer Ferencz és Tóth Gyula urak kereskedéseiben s a vigalom napján pedig délután 5 órától kezdve kin a pénztárnál. — Felülfizetések a jótékonyczél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdete délután 6 órakor. Zenész: Oláh Józsi zenekara leend; izletes ételek és jó italok jutányos ár melletti kiszolgáltatásáról Papp György a fürdő helyiség bérlője gondoskodik. Debreczen, 1884. máj. hó 8-án. A vigalmi bizottság. Netaláni kedvezőtlen idő esetén a vigalom a lövelde nagytermében tartatik meg. Kik a tánczestélyen megjelenésre igényt tartanak, de tévedésből meghivót nem kaptak, e czélból a délutáni órákban jelentkezhetnek az iparos kör helyiségében Czegléd-utcza Fried háznál.

* **Hajmeresztő gyilkosságról** értesitenek bennünket, melyet a kis alapi tanyán, Árva Ferencz birtokán követtek el. Egy szegény öreg asszonyt, Baloghnét szül. Erdei Sárát szurkálták össze-vissza s aztán még elevenen dobták be egy 4 méternyi kutba A tettesek Juhász Gyurka és Lukács István kocsisok, mindkettő ösmert duhaj ember, még kimászni akaró áldozatukat vasvillákkal lökdösték viszsza. Kezdetben csak csak gyanura fogták el, Lengyel Imre, a h. kir. törvsz. mindég sikerrel müködő vizsgálóbirója, kivallatta őket is. Azt mondta az egyik elvetemült, hogy „Sára asszony kutyának való ételt főzött, a felét megannak is eldugta; panasz és veszekedés nem használt, azért tettük elláb alól a czimborával." Ki fog derülni a vizsgálatból, hogy nem forgott e fenn rablási szándék is!

* **A gyöngéd család élet** A szomszédmike-pércsi községben nagyon gyöngéd életet folytathatott Vigvári Ferencz nejével Illyés Zsuzsánával, kit a mult évben annyira elvert a gyöngéd férj, hogy azóta folyton beteg s a verés következtében tegnap meghalt. Az ügyben szükséges vizsgálat megejtésére Lengyel Imre vizsgáló biró ma délután M.-Pércsre utazott. Délután lesz a holtra vert asszony törvényszéki bonczolása melyet dr Tegze és Ujházi orvosok ejtenek meg.

* **Nyomor.** Talán egyszer sem tettük oly megindult szivvel, midőn — a szükséget szenvedők nevében — segélyért folyamodtunk jósziv és részvét dolgában oly kiváló, oly kész közönségünkhöz. Egy szegény asszony igényel ezuttal gyors segélyt akár pénzben, akár eledelben akár öltönynemüekben, kinek férje igyekvő, 12 éven át katona-viselt ember és kézmüves, de holnazok óta béna és keresetképtelen. Az öt kis gyermekük pedig ruhát, kenyeret kér, a beteg orvosságot! Honnan, miből, ha a jók nem segitenek? A szerencsétlen lakása **Vendég utcza 3386.**, hol a gyorsan segitő jó emberek meggyőződhetnek e szivrenditő nyomorról, azon jó emberek, kik ezuttal sem maradnak hátra a jótett nemes müvének teljesitésében!

* **Az iparos ifjusági egyesület,** 10 évi fennállásának történetmét megirni, Vadon Sándor helybeli ügyvédre bizta, mint a ki tevékeny részt vett az egylet megalakitásában s tiz év óta folytonosan tag. Vadon Sándor a nagy munkával már csak nem egészen kész van s jelenleg az 1881-ik évi iparmü kiállitás eseményét irja. A munkálat egy részét — mely az egyesülethez be is lett terjesztve, — volt alkalmunk látni s arról mi is, mint mások a legkedvezőbb elismerés mellett nyilatkozhatunk.

* **A magyar csárda.** Az országos kiállitás helyiségei közt felépitendő magyar csárda helyiség — mint már irtuk — a debreczeni vendéglős Fehér Hermannak adatott bérbe. Az épület tervét és költségvetését egy fővárosi épitész elkészitve leküldé Fehér Hermannak, a ki sokalva a felszámitott árt, egy helybeli ácsmesterrel készittetett költségvetést s ez sokkal jutányosb lévén, bizonyosan debreczeni kezek fogják épitni a kiállitás magyar csárdáját.

* **Nemes tett.** Pálffy Dániel ur a napokban jobb hazába költözött fia, Pálffy János boldogult barátunk s pályatársunk emlékére jótékony egyesületünk számára 25 — huszonöt forint alapitványt tett. A nemes tett és kegyeletes megemlékezés magában hordja dicséretét. Mindazáltal kedves kötelességemnek ismerem egyesületem nevében legforróbb köszönetemet nyilvánitani a nagylelkü adakozónak és nemesszivü apának, ki még egyfelől felejthetlen fia szükölködő pályatársai segitéséhez járulni sziveskedett. Debreczen, 1884 május 28. Némethy Károly, a debreczeni joghallgatók segitő-egyesületének elnöke.

* **Gazdátlan hüvelykuj.** Egy hajdumegyei községben egy gazdának apró marhái minden éjjel fogyogattak az ő hire nélkül. Egyszer megsokalta a dolgot, mert már kevés baromfia maradt. Vett tehát egy róka fogót s azt tette a tyuk-ól mellé, már előre számitva a — rókabőrre. Alig várta hogy pitymalódjék, mindjárt szaladt, megnézni, mi van a róka-fogóban. És nagy meglepetésére róka helyett egy emberi kezről ott maradt hüvelyujjat talált. Ember vitte. tehát a róka szerepét!

* **Muzeum.** A napokban ismét négy rendbeli adományt vettem át a muzeum számára. Huszár Károly II. o. gmn. tanulótól egy közönséges vakondot. melynek szemei felett a bőr egészen összenőtt, tehát egészen vak volt. Horváth Ferencz urtól egy fekete halászkát, (sirály). — A debreczeni egyházmegyétől Nagy Ferencz köz-és váltó ügyvéd s egyházmegyei világi jegyző ur által egy kehely alá való czintányért, melynek szélére egy paizsba 1569 évszámu, s alá B. P. betük vannak metszve, továbbá egy aranyozott ezüs kelyhet, részint metszett, részint kivert diszitéssel, talpán ezen körirattal: * TEDEJ ECCLESJÁHOZ VALÓ: A: D. 1631. TEMPÓRE: JUD: MART: BALOG: D: I: — Mindkettő a rég elpusztult tedeiegyház tulajdona volt, s a debreczeni egyházmegye levéltárában őriztetett. Végezetre Hechtmann Simon házalótól egy Döbereiner féle gyujtó gép szerkezetét, mely csak annyiban érdekes, hogy ez sok országot bejárt szegény zsidó nogy buzgalommal keresgetni a muzeum számára a régiségeket. — Ó általa kaptam meg 1881. Junius 24-én a Paplanos czéh 22, szintes veres rézből készült kulacsát is. Hány czéhnek mehettek igy történeti érdekkel biró régiségét nem ilyen figyelmes zsidó kezére, s hány hányódhatik meg most is valamelyik padláson, a nélkül, hogy eszébe jutna azt valakinek a muzeumba megőrzés végett beadni. — Pedig én a beadott tárgyakat mindig közlöm a lapokban s érettők nyilvánosan fejezem ki köszönetemet, miként azt épen ez alkalommal is a fent nevezettek irányában örömmel teljesitem. Kovács János mk. tanár.

Megtakaritás.

Sokszor, sőt legtöbb esetben, ugyszólva az ablakon dobják ki azok pénzöket, kik székrekedés, vértoluás, máj- és epebajok által háborgattatva, drága gyógyszereket használnak; mig ellenben a Brandt R. gyógyszerész hires vsájczi labdacsait használva, gyorsan, biztosan s olcsó szerrel megszabadulnának bajaiktól. Egy doboz ára a gyógyszertárban 70 kr.

A vételnél ügyelni kell, hogy a doboz czimlapján rajta legyen a fehér kereszt vörös mezőben s Brandt Richárd névaláirása.

Hazánk s a külföld.

— **Izgató pap.** A „Délm. Lapok"-ban olvassuk: Pavlzvits Jeremia kustélyi gör. kel. lelkész már hónapok óta állandóan Lacunáson tartózkodik, s a gör kath vallásról a gör. kel. vallásra már elcsábitott 50—60 család számára fölállitott kápolnában isteni tiszteleteket tart. Minthogy Lacunáson gör. kel. egyház nem létezik és a fiók egyház még engedélyezve nincs, ottani állandó tartózkodása egyébre, mint a vallás elleni izgatásra és csábitásra nem magyarázható. Csapó Géza szolgabiró ennek következtében őt Lacunás községből kiutasitotta, azzal a jelentéssel, hogy a mennyiben a fiók-egyház fölállitása engedélyeztetik, meghatározott napokon szabadon végezheti az isteni tiszteletet.

— **Gyilkosságok a választások folytán.** Herén községben az ismeretes természetbuvárok, Gothard testvérek falujában, május 24-én a következő rémes eset történt: Egy fiatal parasztgazda a kapura kiszegezni akarta azon felhivást, mellyel a függetlenség párt hivei felkéretnek, az ünnepélyes fogadtatáson résztvenni, melyet a végrehajtó bizottság Pázmándy Dénes jelölt tiszteletére rendez, a ki az nap este Szombathelyre a vasuton megérkezik. Ezen tüntetést ellenezte a fiatal parasztgazda apósa, Pekker János nevü jómódu ember, a ki a kormánypárt hive és azon ház tulajdonosa volt, a melyben eddig jó viszonyban laktak. Az após ezen ellenzése annyira felbőszitette a vőt, hogy szenvedélytől elragadtatva, a kéznél lévő kapával leütötte az öreget, a ki is rögtön meghalt. A gyilkos elmenekült. Borzasztó tette általános és kinos feltünést keltett.

— **Véres verekedés** volt e hó 25-ikén éjjel Kun-Felegyházán, mint lapunknak irják. Katonák, parasztlegények és lányok mulattak együtt a korcsmában, s egy lány miatt egy katona és egy kovácslegény összevesztek. A verekedést csakhamar általánossá tette a két pártra oszolás, s amikor az őrjárat szét akarta a dulakodókat zavarni, szembeszálltak velük. Ekkor már vérengzés vált a mulatságból, melynek következtében három legény oly sulyosan megsebesült, hogy csakhamar belehalt, mig négy ember sulyosan megsebesült.

— **Kosztolányi Mór,** az 1848 ki szabadságharcz egyik vitéz bajnoka, f. hó 16-án Nemes-Kosztolányon, élete 78-ik évében elhunyt. Az 1849. év elején Komáromban már ezredes, a vezéri és vitézségi érdemrend tulajdonosa, és a 2. dandár parancsnoka volt. A világosi katasztrófa után birtokára tért, a haza szolgálatában s munkás tevékenységben eltöltött életének ott vetett véget a halál.

— **A megszökött eunuch.** Zágrábból irják a következő történetet: A napokban a közeli Jaska nevü faluból küldtek Zágrábba, illetékességi helyére egy ifju toloncot, aki a — háremből szökött meg. Az ifju ember a városi hatóságnál a következőkben beszélte el élete változatos lefolyását: 23 éves vagyok, atyám Petriniesics István, Kuhn ezredbeli őrnagy volt. Zágrábban születtem, itt végeztem hat gimnázium osztályt és innét mentem 15 éves koromban Triesztbe, hol a jezsuitákhoz állottam be. Ezek Jeruzsálembe küldtek, hol két évig voltam a klastromban, hol szent hivatásomra kellőleg készüljek. E hivatás azonban nem igen volt inyemre, elhagytam a klastromot és eljutottam Egyiptomba, nevezetesen Kairóba és Alexandriába. Ott sem kedvezett a szerencse és kolduiva Konstantinápolyig vetődtem. A szerencse istenasszonya ott egy emberrel hozott össze, aki, midőn viszontagságaimat neki elpanaszolám, jó helyet igért. Elfogadom az állást. Emberem a szultán háremjébe vezetett, ho eunuch lettem és a szultán feleségeit szolgáltam. Aranyba, ezüstbe, selyembe és bársonyba öltöztettek és többször volt alkalmam magát a szultánt is szolgálni. A szabadság utáni vágy azonban ottsem hagyott nyugodnom. Egy éjjel megszöktem. Eladtam ékszereimet és igy jutottam Dalmáciába, onnét, minthogy pénzem elfogyott, Jaskába. A szerencsétlen ifju ember vallomása, ugy látszik, legnagyobb részben igaz; bal vállán a szultán háremének jele van besütve.

— **Szent Flóriánnak szégyene.** Egy falusi gazda háza falára jó nagy betükkel a következő verset iratá föl:

Istenre biztam házamat,
S a tüztől ment még sem maradt.
De most ujra felépitém
S szent Flóriánra biztam én;
S ha ujra tüzvész jönne rám,
Te szégyened lesz Flórián!

Muzsák.

— **Jókai Mór.** „Arany ember" cz. szinmüvét tegnap nyujtotta be a nemzeti szinház igazgatóságához. Ugyancsak ő „Martinuzzi" czimen uj regényt ir.

— **Az akadémiának** tegnapelőtt nagy érdekü ülése volt. Gr. Széchen Antal tartá meg emlékbeszédét Mailáth György felett. Az ülésen gróf Lónyay Menyhért elnökölt. Az akadémia ülése, azt mondhatni, politikai gyülésse alakult át, a legközelebbi multnak nem annyira kritikai, mint a politikai nézet- és érzelemrokonság által diktált elbeszélését hallgatták meg azok, kik e multnak szinten tényezői voltak és sok részben ellentétes állást foglaltak el mind a felolvasóval, mind pedig azzal szemben, kit az emlékbeszéd illetett. Az emlékbeszéd mindvégig magas szinvonalat foglalt el, kitünő jellemképeket ad s irodalmunk állandóbb becsü tanulmányai közé fog tartozni.

Törvényszék.

— **Esküdtszéki tárgyalás.** Russ, a „Zukünft" cz. anarchista lap szerkesztője ügyében első izben hozott esküdtszéki itélet, a budapesti kir. törvényszék, mint sajtóbiróság által — tudvalevőleg — felfüggesztetett. Az uj tárgyalás tegnap megtartatván, Russra nézve az esküdtek minden kérdésben kedvezőtlen választ adtak s őt vétkesnek nyilvánitották.

Közgazdaság.

— **Tudósitás.** Az 1884-ik évi május hó 27 én megtartott hetivásárról:

1	méter-mázsa	Buza	9.—	8.50	8.—
1	„ „	kétszeres	7.70	7.60	7 50
1	„ „	rozs	7.40	7.30	7.20
1	„ „	árpa	7.30	7.20	7.10
1	„ „	zab	7.20	7.10	7.—
1	„ „	tengeri	6 30	6.20	6.10
1	„ „	köles	7.80	7.70	7.60
1	zsák	burgonya			1.80
1	m.-mázsa	szalonna	46.00	45.50	44.00
1	„	háj	50.00	49.00	48.00

Budapesti sertésvásár. Kőbánya május 26. — (A „sertés-keresk. csarnok távirati jelentése.) Az üzlet csöndes. — Magyar uraságí öreg nehéz 47.—48.—. fiatal nehéz 48.—49.—, közép 50.—50.50 könnyü 51.—52. Szedett nehéz közép 47.—.58, könynyü 50,—.51. Romániai bakonyi, nehéz .48——49 átmeneti, közép bakonyi könnyü .49——50. átmeneti, eredeti nehéz —.——.— átmeneti közép —.—— átmeneti szerbiai nehéz 48.50—49.50 átmeneti közép 49—50.— átmeneti könnyü —50—51. hizó a vasutról mázsálva —— hizó $1^1/_2$ éves élősulyban $4_0/^0$ ———. 2 éves öreg. ———. frtig. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 40 kiló és 4% os levonással métermázsánkint értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adattak el a vevőnek, páronkint 3 arany vám fejében megtérittetik.

SZERKESZTŐI POSTA.

Ollózások sat. Nem értjük benne a viczczet!

P. F. urnak, H.-Hadház. — Köszönjük — máskor is kérünk.

Felelős szerkesztő: **GASPÁR IMRE.**
Kiadó **KUTASI IMRE.**

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
legtisztább ásványvíz
SAVANYU-KÚT
legjobb asztali- és üditő ital,
kitünő hatásunak bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

hangzanék: Ha a házasulandó ifju szegény, már első találkozásakor a kiválasztott szerencsével — visszariad a rögtön elébe tolult szomoru, de kötelességszerü gondolatától: miként fogok én s nő felcsigázott követelményének eleget tehetni?

Sem a leány hozománya, mely különben szóba sem jöhet — mert a nagyságos mama gyülöl minden olyan anyagias gondolkodásu férjjelöltet ki elég prózai még a pénz felől is kérdezősködni — mondom asszonyom, sem a szegény hozomány sem az ő szükecske jövedelme oly fényüzést mint minőt e nő kiván, meg nem engedhet.

Szegény ifju családja körében szerzett tapasztalataiból tudja, hogy mily nehéz ily nagyzási hóbortról lemondani egy leánynak, és habár ő még nem is agglegény, mégis eleget tapasztalt már arra is, miszerint tudja azt, hogy a leányt, — kit nem szerelem vezet a férjhez — ritkán a nagy fényüzésről való lemodás inditja a nagy horderejü lépésre, hanem inkább a vágy azt folytatni.

Nos mit tegyen e szegény ifju? kitegye magát egy házasélet rövid és kétes boldogságának, melyben csak a viszálykodás háborija leend hosszu? Nem okosabban cselekszik az ifju; most nem házasodik de „anyagias" gondolkodásában még erősebb alapra áll.

A gazdag házasulandó ifjuval én drága nagysám igen hamar végzek. He nem akar „raoszolga bohócza" mint ő nagyrabecsültem levelében mondja — és hitvány „bérencze" lenni egy gazdag hölgy szeszélyeinek: ő nem házasodik, de most oka ujra nem ő hanem a szeszélyes nő; aki, ha másik ilyen gazdag férjet akar, ujra kivan téve a szerencsének . . . hogy az én tollal harczoló kedves ellenfelemnek egy társadalmi és korosztályába jusson.

Azután minek is kényszeritsük a gazdag ifjut nőül venni egy szegény lányt mikor annak fényüzési és divathajhászati vágyának aránya akkora mint egy gazdag partie-é, mig hozománya aránytalanul kisebb!

Erről a szenvedélyről mondjanak le önök asszonyaim! Társadalmi életünknek legfőbb betegsége ez!

Üszszanak Önök nagysám a „Duna tavverseny" helyett a kor e veszélyes áramlata ellen; s ugy ismét igaza lesz az én ellentollasomnak hogy: Tempora mutantur, et nos mutamur in illis!

A fényüzés ezen tulhajtott módjából Önök mélyen tisztelt hölgyeim semmi, de határozottan semmi hasznot nem fognak huzni. Csak nem régiben jelent meg egyik ifju közgazdasági harlapirónk és képviselőnek egy jeles könyve (melynek egy részlete lapunkban is be lett mutatva) melyben erősen és ügyesen kel ki azon téves közfelfogás ellenében, hogy a pazarlás gazdaságilag nem káros hatásu, mert pazar tőkét bocsát a forgalomba, óh nem, szerző döntő érvekkel bizonyitja be, hogy minden termelést elő nem mozditó fogyasztás — meddő fogyasztás, vagy fényüzés.

Pedig még a legdrágább téli bunda sem termel . . . vőlegényt!

*

Bocsásson meg Ön kedves nagysám, ha soraim jelenleg kissé hosszabb ideig forogtak ezen sokszor megvitatott thémák fölött; bocsássa meg ha kissé tulhevülten keltem ki azon tapasztalt káros áramlat ellen, mely minden nemesebb érzésünket a tehetetlenség békójába zárja: szándékom nemes, czélom tiszta volta vezette gondolatom és tollam menetét; és ha csak részben is sikerült Önben elvtársat lelnem föl, én jutalmazva vagyok.

Legfőbb vágyam elérve azonban ugy lesz csak, ha egy derék, önzetlen, és ideális gondolkodásu férjet kapna minden érdemekben kiérdemült „vénleány."

Tekintetes úr!

Kötelességem önnel tudatni, hogy ön dr. Rózsa-féle életbalzsam, valósággal életbalzsam. Már évek hosszu sora óta szenvedtem gyomorbajban s oldalnyilallásban s minden orvosi segély daczára nem csillapodott, mig ezen kitünő balzsamot vévén használatba, nagyot segitett. Szíveskedjék 4 üveggel ismét küldeni.

Pancsova. Tisztelettel: **Klimm F.** adótiszt.

Fragner B. gyógyszerész urnak Prága. Az itteni főpap Papovics Miksa ur, 1880. április 14-ikén, 2 üveg Rózsa-féle életbalzsamot kapott öntől, melyből egyet én kaptam, s miután azt elfogyasztottam, mondhatom csodásan működött. Három év óta tartó köhögésem, nyálkásodásom nagy mértékben alászállott s még jobbat is remélve tőle, kérek 2 üveggel postafordultával utánvétellel küldeni.

Szabaly, Magyarhonba. Tisztelettel **Naspillievics** György nyug. vámtiszt.

Gyors és biztos segély a gyomorbajok és annak következményei ellen.

Az egészség fentartása

egyes egyedül csak **a jó emésztés fentartása s elömozditásán alapszik, mert a jó egészség és a testi és lelki épségnek ez az alaptétele.** Az **emésztés** szabályozása, a kellő **vérvegyités** elérésére, **a megromlott** és hibás **véralkatrészek** eltávolitására a **legjobbnak bizonyult háziszer**, a már évek óta **ismeretes s közkedvelt**

Dr. Rózsa-féle életbalzsam.

Mely a leghasznosabb s a leggyógyhatásosabb gyógyfüvekből a legnagyobb gonddal készitve, teljesen megbizhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemü emésztés bántalmaknál, nevezetesen az étvágyhiány, a savanyu felbüfös, a puffadás, émelygés, has- és gyomorfájás, a gyomorgörcs, a gyomornak ételleli tulterhelése, az elnyálkásodás, a vértorlódás, aranyeres bántalom, a női betegségek, bélbajok, a rásztkór és lépkórnál (emésztési zavarok következtében) ez az emésztés összes működésére élénkitőleg hat, tiszta és egészséges vért hoz létre, s a beteg testnek előbbeni ereje és egészsége ismét megadatik. Ezen kitünő hatásnál fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb nép házi gyóyszerré vált s általános elterjedésnek örvend.

1 palaczkkal 50 kr., dupla üveggel 1 frt.

Több ezer elismerő s dicsérő irat van kitéve szives betekintés végett. **Brmentett megke resesekre utánvét mellett mindenhová megküldetik.**

Óvás!

Miden kellemetlen félreértés kikerülése végett felkérem **a t. cz.** vevőket, mindenütt ha tározottan csak **Dr. Rozsa életbalzsamát** kérni **Fragner B. gyógyszertárából Pragaban** mivel azt tapasztaltam, hogy némely helyen a vevőknek, ha csak egyszerűen életbalzsamot kérnek, s nem teszik hozzá, hogy **Dr. Rózsa-féle életbalzsamot**, akármilyen hatásnélküli keverék lesz adva.

Valódi Dr. Rózsa életbalzsam kapható a főraktárban: **Fragner B.** gyógyszertárában „zum schwarzen Adler" **Prága** Kleinseite, a Spornergasse sarkán 205. sz. s az alább felsorolt raktárakon:

Debreczen: Göltl N. és Rotschnek V. Emil gyógysz., **Budapest:** Török J. gyógysz., továbbá kapható: **Baán, Bonyhád, Bozovics, Eger, N.-Becskerek, Gyöngyös, Kadarkút, Kaposvár, Karánsebes, Késmárk, K.-Szeben, Komárom, Lugos, Makó, Malaczka, H.-M.-Vásárhely, Miskolcz, M.-Óvár, Pozsony, Rétság, Sz.-Fejérvár, Sarcza, Szeged, Temesvár, Szabadka, T.-Ujlak, N.-Szombat, S.-A.-Ujhely Vág-Sellye, Versecz, Zala-Egerszeg, Varanno, Bartfeld, Békés-Csaba, Nagylak.**

Minden gyógyszertár, valamint a füszerkereskedések legnagyobb része raktáron tartja ezen életbalzsamot. — Ugyanitt kapható még:

Prágai egyetemes házikenőcs,

biztos és kipróbált szer gyuladások, sebek és daganatok gyógyitására.

Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, terjedése és keményedésénél, a gyermek elválasztásánál genyedésnél, vérdaganatoknál, genyfakadásoknál és pokolvarnál; körömméregnél a kezen, vagy lábon; keményedéseknél, duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonnadagnál, holttetemnél, köszvényes és csuzus daganatoknál; időleges csukló-lábnál a láb, térd, kéz és csipőkben; ficzamodásoknál; a fekvéstől kisebesedéstől; kipállott láb- és tyukszemre; feltört kezek- és sömörforma cserepedésnél; rovarcsipések által okozott daganatoknál; régi, vagy genyedő sebeknél; rákos daganatoknál; feltört lábaknál, csonthártya gyuladásnál, stb.

Minden gyuladás, daganat, keményedés, duzzadás a legrövidebb idő alatt gyógyittatik, a hol azonban már a genyképződés beállott, a daganat a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül ölsziva és meggyógyitva lesz.

25 és 35 kros szelenczékben.

Fül-balzsam. A legkipróbáltabb és számos kisérlet által mint legmegbizhatóbb szer ismeretes a nehéz hallás meggyógyitására, s a teljesen elvesztett hallás visszaszerzésére. **Egy palaczkkal 1 frt.**

Christòph Ferencz-féle
PADLÓ FÉNYMÁZ.

szagtalan és gyorsan szárad.

Gyakorlati tulajdonságainak

és egyszerüségének következtében alkalmas a padló **ön-bevonására.** Ugyanez többféle szinben (területén mint az olajfesték) vagy szintalanul (csak is fényt kölcsönözve) egyaránt készletben van.

Mintamázolatok és használati utasitások a raktárakban.

Christoph Ferencz, Berlinben és Prágában, feltalálója és kizárólagos gyárosa a valódi padlat-fénymáznak.

Raktár Debreczenben: **Ganofszky Lajosnál.**

NEUSTEIN'S Verzückerte BLUTREINIGUNGS-PILLEN DER HEIL. ELISABETH

Minden hasonló készitmény felett előnyben birnak ezen pilulák, melyek minden ártalmas állagtól mentek; legnagyobb sikerrel alkalmaztatnak alszervi betegségeknél, váltólásnál, mellbetegségeknél, bőr, szem, agy, száj-betegségeknél, gyermekek és női betegségeknél; könnyen hajtó és vértisztitónak egy gyógyszer sem kedvezőbb és ártalmatlanabb

A DUGULÁST

eküzdeni, mely minden betedségnek forrása. — Czukros voltuknál fogva gyermekek is kedvelik. — Ezen pilulák **PITHA** tanár udvari tanácsos bizonyitványa által lettek kitüntetve.

Egy skatulya ára, mely 15 pilulát tartalmaz, 15 kr. Egy csomag, mely 8 skatulyát, ée igy 120 pilulát tartalmaz, csak 1 fooint.

Óvás. Minden skatulya, melyen e czég: **„Apotheke zum heil. Leopold** nem áll, hamis, melynek megvételétől a közönség óvatik.

Philipp Neustein Apotheker

Megfigyelendő, hogy rosz, siker nélküli, sőt ártalmas készitmény ne vétessék. Egyenesen Neustein-féle **Erzsébet pilulák** kérendők — ezek s a használati utasitás az itt látható aláiráasal vannak ellátva

Főraktár Bécsben.

Apotheke zum heiligen LEOPOLD NEUSTEIN Ph. Stadt. Ecke der Planken und Spiegelgasse.

Orvosi bizonylatok

„Margit-"
GYÓGYFORRÁSRÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkatrészeinek szerencsés összetétele kevés szabad szénsav, de gazdag, félig kötött szénsav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásunak találtam a légutak és gyomornyálkhártyáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi-, Radeini-, Vichy- stb. vizektől különbözőbb csekélyebb szabadszénsav tartalmánál fogva, s azért vérzések lehetöségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénsavany dusabb vizek fölött előnynyel bir.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár, Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásúnak bizonyult a légző-, emésztő- és vizelőszervek hurutos bántalmainál oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványviz kórházunkban alig rendeltetik, — csekély szabad szénsav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübli-, Gleichenbergi-vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár. Torok-. gége-, légcső- és bőrbetegségben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az emlitett szervek bántalmával rokon természetü gyomorbaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdők-, gyomor, vizhólyag idült hurutját szintugy oszlatja, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel iszszák, s hogy sem bevéve, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértorlódást.

Dr. Kétly Károly egyet. tanár. Légző, emésztő-szervek hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli vizek fölött kisebb szénsav tartalmánál fogva előnnyel bir.

Dr. Barbás József Rókus-kórházi főorvos. Légcső, emésztő- és vizelő-szervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyitja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes izénél fogva ajánlható a légző és emésztő-szervek kórállapotainál.

Ez idő szerint Európa legelső és leglátogatottabb **tüdőbetegek klimatikus gyógyintézet Görbersdorf** a **„Margit"**-forrás gyógyhatásáról. — Sok oldalu legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben „a **„Margit"**-forrás gyógyviz" alkalmazása által a **légutak idült hurutos bántalmainál** tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen betegeim által kedvesen fogyasztott és jól türt gyógyvizet a **legsürgősebben** ajánlani.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án. **Dr. Römpler Tódor.**

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

Kizárólagos főraktár **ÉDESKUTY L.** magy. kir. udvari szállitónál Budapesten.

Kapható azonkivül minden gyógyszertárban, füszer-kereskedésben, szállodában és vendéglőben.

A MOHAI

STEFANIA

FORRÁS

hazánk egyik legszénsavasabb

SAVANYUVIZE,

melyről Dr. **Arokai** Antal és Dr. **Varga** Zsigmond főorvosok bizonyitványa szerint elismerte tett, hogy kitünő szolgálatot tesz a légzési, emésztési és vizelő szervek hurutos bántalmainál, a gyermekek görvély és angol bajában, vérszegénység, a gyomor idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Borral vegyitve élénken pezsgő üditő italul szolgál.

Friss töltésben mindenkor kapható.

Főraktár:

Száva Jánosnál

Budapesten, IV., sarkantyus-utcza 12. szám, és a többi füszerkereskedésben.

Magyarországnak legnevezetesebb és legszénsavdúsabb ásványvize, a **gyomor- és idegrendszer-bántalmaknál** kitünő gyógyszerül szolgáló, borral vegyitve a legkellemesebb italt nyujtó

SZOLYVAI SAVANYUVIZ

kapható Magyarország minden nagyobb kereskedésében, gyógyszertárában valamint a vendéglőkben is. — Megrendelhető nagyban és kicsinyben **Marsalko Károly** munkácsi uradalmi ásványviz bérlőnél **Nyiregyházán.**

Debreczen, 1884. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.